

Μάθημα/Τάξη:	<i>Εισαγωγή στα Πρότυπα Σχολεία - Ν.Γλώσσα</i>
Κεφάλαιο:	<i>Εφ'όλης της Ύλης</i>
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	<i>13/01/2020</i>
Επιδιωκόμενος Στόχος:	

Ο δίκαιος δικαστής

Ήταν μια φορά ένας βασιλιάς στην Αλγερία που τον λέγανε Μπαουάκα και ήθελε να μάθει αν ζούσε στ' αλήθεια σε μιαν από τις πολιτείες του, όπως τον είχαν πληροφορήσει οι άνθρωποι του, ένας δίκαιος δικαστής που έβρισκε μεμιάς το δίκιο του καθενός. Κανένας κατεργάρης, λέγανε, δεν μπορούσε να του ξεφύγει. Και καθώς ο βασιλιάς ήξερε καλύτερα από τον καθένα τι σπάνιο πράγμα είναι ένας δίκαιος δικαστής σ' αυτό τον κόσμο, ντύθηκε έμπορος και τράβηξε για την πολιτεία, όπου ζούσε αυτός ο δικαστής.

Στις πύλες της πόλης πλησίασε τον Μπαουάκα ένας σακάτης και του ζήτησε ελεημοσύνη. Ο Μπαουάκα του 'δωσε και έκανε να φύγει, μα ο ζητιάνος γαντζώθηκε στα ρούχα του.

- Τι θέλεις λοιπόν; ρώτησε ο Μπαουάκα. Δε σου 'δωσα ελεημοσύνη;

- Μου έδωσες, του είπε ο ζητιάνος. Αλλά κάνε μου ακόμα μια χάρη. Πήγαινε με καβάλα στ' αλόγο σου ως την πλατεία, γιατί σακάτης καθώς είμαι, φοβάμαι μη με ποδοπατήσουν οι καμήλες και τ' άλογα.

Ο Μπαουάκα τον πήρε πίσω στο αλόγο του και τον κουβάλησε ως την πλατεία. Εκεί σταμάτησε, μα ο ζητιάνος δεν κατέβηκε από το αλόγο. Ο Μπαουάκα του λέει:

- Τι κάθεσαι του λόγου σου; Κατέβα, φτάσαμε.

Μα ο ζητιάνος του απαντάει:

Και γιατί να κατέβω; Το αλόγο είναι δικό μου! Κι αν δε θέλεις να μου το δώσεις με το καλό, πάμε στο δικαστή.

Μαζεύτηκε κόσμος γύρω τους και παρακολουθούσε τον μεταξύ τους καβγά. Πολλοί φώναζαν:

- Τραβάτε στο δικαστή να βρείτε το δίκιο σας.

Ο Μπαουάκα με το ζητιάνο πήγανε στο δικαστή. Στο δικαστήριο ήταν πολύς κόσμος κι ο δικαστής καλούσε τον καθένα με τη σειρά του. Πριν έρθει η σειρά του Μπαουάκα, ο δικαστής κάλεσε ένα γραμματικό κι ένα χωριάτη που δικάζονταν για μια γυναίκα. Ο χωριάτης έλεγε πως η γυναίκα ήταν δικιά του, ο γραμματικός έλεγε κι αυτός πως ήταν δικιά του. Ο δικαστής τούς άκουσε και τους δυο, σώπασε για λίγο κι ύστερα είπε:

- Αφήστε τη γυναίκα σ' εμένα κι ελάτε αύριο να σας πω την απόφασή μου.

Όταν βγήκανε αυτοί οι δυο, μπήκανε ένας χασάπης κι ένας που πουλούσε λάδι. Ο χασάπης ήταν γεμάτος αίματα και ο λαδάς ήταν γεμάτος λάδια. Ο χασάπης κρατούσε στα χέρια του κάτι νομίσματα, ενώ ο λαδάς έσφιγγε το χέρι του χασάπη.

Ο χασάπης είπε:

- Αγόρασα από αυτόν εδώ τον άνθρωπο λάδι, και την ώρα που έβγαλα το πουγκί μου να πληρώσω, μ' έπιασε από το χέρι και ήθελε να μου πάρει όλα τα λεφτά. Έτσι ήρθαμε σ' εμένα. Εγώ κρατάω στο χέρι τα νομίσματα κι αυτός κρατάει εμένα από το χέρι. Μα τα λεφτά είναι δικά μου κι αυτός είναι κλέφτης.

Ο λαδάς πάλι είπε:

- Λέει ψέματα. Ο χασάπης ήρθε σ' εμένα ν' αγοράσει λάδι. Όταν του γέμισα ένα λαγήνι, με παρακάλεσε να του αλλάξω μια λίρα, για να πληρώσει. Έβγαλα τα χρήματα και τ' ακούμπησα στον πάγκο. Εκείνος τότε άρπαξε τα χρήματα κι ήθελε να το σκάσει. Τότε εγώ τον έπιασα από το χέρι και τον έφερα εδώ.

Ο δικαστής σώπασε για λίγο κι ύστερα είπε:

- Αφήστε τα λεφτά κι ελάτε αύριο.

Όταν ήρθε η σειρά του Μπαουάκα και του ζητιάνου, ο Μπαουάκα είπε πώς έγιναν τα πράγματα. Ο δικαστής τον άκουσε κι ύστερα ρώτησε το ζητιάνο.

Ο ζητιάνος είπε:

- Όλα αυτά είναι ψέματα. Πήγαινα καβάλα στην πόλη κι αυτός καθόταν στη γη και με παρακάλεσε να τον πάρω στο άλογο. Τον πήρα καβάλα και τον πήγα εκεί που ήθελε. Όμως, αυτός δεν ήθελε να κατέβει από το άλογο και άρχισε να λέει πως το άλογο είναι δικό του. Μα αυτό είναι ψέμα.

Ο δικαστής σκέφτηκε και είπε:

- Αφήστε μου το άλογο κι ελάτε αύριο.

Την άλλη μέρα μαζεύτηκε πολύς κόσμος για ν' ακούσει ποιανού θα 'δινε δίκιο ο δικαστής. Πρώτοι πλησίασαν ο γραμματικός και ο χωριάτης.

- Πάρε τη γυναίκα σου, είπε στο γραμματικό. Και του χωρικού να του δώσετε πενήντα ραβδιές.

Ο γραμματικός πήρε τη γυναίκα του, ενώ την ίδια ώρα, μπροστά στον κόσμο, άρχισε η τιμωρία του χωρικού.

Μετά ο δικαστής κάλεσε το χασάπη:

- Τα χρήματα είναι δικά σου, είπε.

Μετά έδειξε το λαδά και είπε:

- Αυτουνού δώστε του πενήντα ραβδιές.

Τέλος καλέσανε τον Μπαουάκα και τον ζητιάνο.

- Θα γνωρίσεις το άλογό σου ανάμεσα σ' άλλα είκοσι; ρώτησε ο δικαστής τον Μπαουάκα.

- Θα το γνωρίσω.

- Κι εσύ;

- Κι εγώ θα το γνωρίσω, είπε ο ζητιάνος.

- Ακολουθήστε με, είπε ο δικαστής στον Μπαουάκα.

Πήγανε στο στάβλο. Ο Μπαουάκα γνώρισε αμέσως το άλογό του ανάμεσα στ' άλλα είκοσι και το έδειξε στο δικαστή.

Μετά ο δικαστής κάλεσε το ζητιάνο στο στάβλο και είπε και σ' αυτόν να αναγνωρίσει το άλογό του. Ο ζητιάνος γνώρισε αμέσως το άλογο και το 'δειξε στο δικαστή.

Τότε ο δικαστής γύρισε στη θέση του και είπε στον Μπαουάκα:

- Το άλογο είναι δικό σου. Να το πάρεις. Όσο για το ζητιάνο, δώστε του πενήντα ραβδιές.

Όταν τέλειωσε το δικαστήριο, ο δικαστής τράβηξε στο σπίτι του κι ο Μπαουάκα τον ακολούθησε.

- Τι συμβαίνει λοιπόν; Μήπως δεν είσαι ευχαριστημένος με την απόφασή μου; τον ρώτησε ο δικαστής.

- Όχι, είμαι ευχαριστημένος, είπε ο Μπαουάκα. Θέλω μόνο να μάθω πώς κατάλαβες πως η γυναίκα ήταν του γραμματικού κι όχι του χωρικού, πώς τα χρήματα ήταν του χασάπη κι όχι του λαδά και πώς το άλογο ήταν δικό μου κι όχι του ζητιάνου.

- Να πώς έμαθα για τη γυναίκα. Την κάλεσα το πρωί και της είπα "Βάλε μελάνι στο μελανοδοχείο μου". Εκείνη πήρε το μελανοδοχείο, το έπλυνε και σβέλτα έβαλε μελάνι. Πάει να πει πως τη δουλειά αυτή την είχε συνηθίσει να την κάνει. Επομένως ο γραμματικός είχε δίκιο.

Για τα χρήματα πάλι, να πώς έμαθα την αλήθεια. Έβαλα αποβραδής τα νομίσματα σε μια κούπα με νερό και σήμερα το πρωί κοίταξα να δω αν υπήρχε λάδι. Αν τα νομίσματα ήταν του λαδά, θα είχανε λάδι από τα χέρια του τα λαδωμένα. Αλλά στο νερό δε βρέθηκε ίχνος λαδιού. Πάει να πει πως ο χασάπης είχε πει την αλήθεια.

- Για το άλογο ήταν πιο δύσκολο να μάθω την αλήθεια, γιατί ο ζητιάνος, όπως κι εσύ, αναγνώρισε αμέσως το άλογο ανάμεσα στ' άλλα είκοσι. Μα εγώ δε σας πήγα στο στάβλο, για να δω αν θα γνωρίσετε το άλογο, αλλά για να δω ποιον από τους δυο θα γνωρίσει το άλογο! Όταν το πλησίασες εσύ, γύρισε το κεφάλι του και το τέντωσε προς εσένα, ενώ όταν το άγγιξε ο ζητιάνος, ζάρωσε τ' αυτιά του και σήκωσε το πόδι του. Απ' αυτό κατάλαβα πως εσύ είσαι ο πραγματικός ιδιοκτήτης του αλόγου.

Τότε ο Μπαουάκα, γεμάτος θαυμασμό, του είπε:

- Δεν είμαι έμπορος κύριε δικαστά. Είμαι ο βασιλιάς της χώρας, ο Μπαουάκα. Και ήρθα εδώ, για να δω με τα μάτια μου αν είναι σωστά όσα λένε για σένα. Και είδα πως είσαι στ' αλήθεια ένας σοφός δικαστής. Ζήτησέ μου ό,τι επιθυμείς και θα το έχεις ως ανταμοιβή.

- Δε χρειάζομαι ανταμοιβή, απάντησε ο δικαστής. Είμαι ευχαριστημένος που με επαινέσαι ο βασιλιάς μου.

ΠΗΓΗ: Τολστόι Λέων «Ο δίκαιος δικαστής» από τη συλλογή «Διηγήματα, μύθος και παραμύθια» (μετάφραση: Πέτρος Ανταίος), εκδ. Ωκεανίδα, ISBN 960-410-011-4

Ερωτήσεις:

Μονάδες 30

1. Στην αρχή της αφήγησης αναφέρεται ότι ο Μπαουάκα ντύθηκε έμπορος. Γιατί ο Μπαουάκα δεν ήθελε να τον αναγνωρίσουν;
 - α. Ήθελε να δει αν θα συνέχιζαν να τον υπακούουν ακόμα και αν εμφανιζόταν ως ένας «συνηθισμένος» άνθρωπος.
 - β. Σχεδίαζε να παρουσιαστεί στο δικαστήριο, μπροστά στο δικαστή, ντυμένος έμπορος.
 - γ. Του άρεσε να μεταμφιέζεται, για να μετακινείται όπως ήθελε και να κάνει φάρσες στους υπηκόους του.
 - δ. Ήθελε να δει το δικαστή να δουλεύει, όπως είχε συνηθίσει, χωρίς να επηρεάζεται από την παρουσία του βασιλιά.
2. Πώς κατάλαβε ο δικαστής ότι η γυναίκα ήταν σύζυγος του γραμματικού;
 - α. Κοιτάζοντας το παρουσιαστικό της και βλέποντας ότι δεν έμοιαζε με γυναίκα χωρικού.
 - β. Από τον τρόπο που ο γραμματικός και ο χωρικός διηγήθηκαν τη δική τους εκδοχή στο δικαστή.
 - γ. Από την αντίδρασή της απέναντι στο χωρικό και το γραμματικό.
 - δ. Δοκιμάζοντας την επιδεξιότητά της στη δουλειά που έπρεπε να κάνει για τον άντρα της.
3. Για ποιο πράγμα, κυρίως, γίνεται λόγος σ' αυτό το κείμενο;
 - α. Για σοβαρά αδικήματα
 - β. Για σοφή δικαιοσύνη.
 - γ. Για έναν καλό κυβερνήτη.
 - δ. Για ένα έξυπνο τέχνασμα.

4. Ποια από τις παρακάτω εκφράσεις χαρακτηρίζει καλύτερα το κείμενο;

- α. Ένας λαϊκός μύθος
- β. Μια ταξιδιωτική ιστορία.
- γ. Μια ιστορική έκθεση
- δ. Μια τραγωδία.
- ε. Μια κωμωδία

5. Οι υπογραμμισμένες προτάσεις που ακολουθούν είναι δευτερεύουσες. Να τις χαρακτηρίσετε συντακτικά (δηλαδή να γράψετε σε ποιο είδος προτάσεων ανήκουν):

- α. « ήθελε να μάθει»
- β. « φοβάμαι μη με ποδοπατήσουν οι καμήλες και τ' άλογα.»
- γ. « Ο χωριάτης έλεγε πως η γυναίκα ήταν δικιά του»
- δ. « Την άλλη μέρα μαζεύτηκε πολύς κόσμος για ν' ακούσει ποιανού θα 'δινε δίκιο ο δικαστής.»

Μονάδες 15

6. Επιλέξτε τη συγγενέστερη σε σημασία λέξη από τη φράση με την υπογραμμισμένη λέξη: «Κανένα κατεργάρης, λέγανε, δεν μπορούσε να του ξεφύγει».

- α. καημένος
- β. πονηρός
- γ. εργατικός

7. **A.** Κατά τη γνώμη σας πώς κρίνετε τη στάση του δικαστή απέναντι στο Μπαουάκα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. **B.** Δώστε έναν εναλλακτικό τίτλο στο κείμενο.

8. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση:

i. Κάνει ζέστη και το πανωφόρι σου είναιβαρύ για την εποχή.

- α. πολύ/πολύ
- β. πολλή/πολύ
- γ. πολύ/πολλή
- δ. πολλή/πολλή

ii. Αυτό που επέλεξες δεν ήταν το.....

- α. συνήθη
- β. συνήθεις
- γ. συνήθες
- δ. σύνηθες

iii. Η δασκάλα είπε στον μαθητή: «Αντ...γραψε το μάθημα στο τετράδιό σου, εκτιμ...ντας σωστά τη θεωρία.

- α. έ / ώ
- β. ί / ό
- γ. έ / ό
- δ. ί / ώ

9. Η εικόνα στην επόμενη σελίδα αποτελεί μια διαφήμιση. Περιγράψτε την. Ποιος είναι ο σκοπός της και πώς τον πετυχαίνει (μορφή – γραμματική χρήση λέξεων); Γράψτε μια συνθηματική φράση (σλόγκαν) όπου θα την χαρακτηρίζει.

Μονάδες 15

ΑΡΕΙΜΑΝΙΟ
ΔΙΚΤΥΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

"ΚΟΥΣΙΝΤΟΣ.."

*Αναμφισβήτητος, θρεπτικώτατο!
... αλλά και με ωραίο άρωμα!*

ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΑΟ **ION** ΤΥΠΟΥ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Και το Όλλανδικό κακάο δεν απέκτησε τυχαία την φήμη του. Δι' ειδικής επιστημονικής βιομηχανικής επεξεργασίας του φυσικού κακάο καθίσταται περισσότερο εύδιάλυτον, εύπεπτον και αφομοιώσιμον εν συγκρίσει με τούς συνήθεις τρόπους βιομηχανοποιήσεως.

Αυτή είναι και η διαφορά του!..

Καλή Επιτυχία!